

Březina Otokar

Ruce

Otokar Březina

Ruce

«Public Domain»

Březina O.

Ruce / O. Březina — «Public Domain»,

Содержание

Prolog	5
Vedra	7
Hudba slepců	9
Bolest člověka	11
Ruce	12
Конец ознакомительного фрагмента.	13

Otokar Březina

RUCE

Prolog

Chvilé slávy jsem měl, kdy duše volná v majestátu svém
nad staletí se vznáší světelným, výřícím cyklonem,
odvěké vegetace rozmetá a hospodář na nivách času
v červenci pohledu svého nechává zráti nová bohatství klasů.

A když naplněn úrodou, hořel můj dvůr, o kráse ohně jsem pěl,
o paláci snů, jenž tisícem věží až do hvězd se potápěl;
a když i ten hořel a ironický vítr kolem mne šuměl,
bez výkřiku bolesti zpívat i mlčet jsem uměl.

Zem krásnou, jak nikdy nebyla po celé věky, co její let
v temnotách prostorů víří, snů mých mi ukázal květ:
viděl jsem průvody gigantských jar, v záři jich pochodní slunce se
tměla,
tisíce pozemských jar do vozu svého zapřažených měla.

Viděl jsem léta královská ulehat na lože purpurné nádhery,
ukolébaná zpěvnými večery, harf delikátními údery,
měsíčné noci v kouzelných parcích paní, lásky opojná vinobraní
a pod hvězdami rozjitřenými rozkoše nejsladších umírání.

Zahrady zimní viděl jsem, haluze rozkvetlé v křišťály,
jak právě rozžaté lustry ještě se houpaly, duhami zahrály;
jak ledové palmy na oknech tajemství, mrazivým světlem ozářené
a jako zahrady kosmu přiblížené, rozjiskřené a otevřené.

Však viděl jsem také zem bolestnou, jak byla od věků,
v úsměvu hořkém hovořící k člověku, zrak teskný zkroutěný v daleku;
zem jednu z nejchudších mezi svými sestrami ve vesmíru,
na moři ticha ostrov, jenž mimo smrti nepoznal míru.

V oblacích času jsem blesky zřel, jak apokalypsy ohnivé písmeny,
césarův pokyn otrokům, krví jak růžemi kvetoucí areny,
zrak muže, pýchu a vůli země, tvrdý bojem, zlomený vítězstvími,
zrak ženy, rozkoš země, s pohledy vyčítajícími, toužícími.

A na všechnu slávu svého snu, nádheru noci plamenné,
zapomenul jsem při pohledu na bratří svých ruce zemdlené,
krvavé, hněvem sevřené, a v smíchu moře rozvlněného
přerážené údery vesel, když se chytaly člunu přeplněného.

Řinčení mystických okovů zahřmělo ve snění mém,
a v jeho taktu odvěkém hudbu milionů srdcí uslyšel jsem:
milionů srdcí, jak hvězdy od sebe vzdálených, odcizených,
po sobě tajemně toužících a v mrazivé soumraky pohřížených.

Na prahu bratří usedal jsem, záhadný cizinec, podvečer,
a v dalekém šumění vod a v písni větrů a zářících sfér,
o práci země a světě, jenž v hlubinách lásky se přede mnou šelil,
k útěše bratří jsem zpíval, šťasten z úsměvu jejich a věřil

Vedra

Illuse v žáru, jak halucinace umírajících žízni!
Zem jako přezrálá puká. Květy plamenů neviditelných
vyvěřely, parazitní, mezi lilijemi a jako břechťany do výše plápolající
přisávají se k nehybným stromům. Sinavé blesky
tříští se v světle, v ironickém nárazu číší
slaví svou hostinu knížata noci. —

Ale jak oblaky nazpět do moře odnášející útěchu vláhy,
naděje naše zapadají za horizonty rozpálenými.
Jen němé vědro tvé spravedlnosti sálá jak brázdy jich letu
nad nivami a nad staveništi a nad cestami, kde bílé kameny svítí
jak řečiště ohně a kde jak náměsíční plíží se vojska.
Žhavý dech práce stoupá nad žhavý dech země, nad vlnu žhavější vlna,
údery tepen na spáncích otroků sviští jak hvízdání bičů,
smrtelně zvažněly zraky. Krutost věků ožívá v krvi:
nebezpečná procitnutí pralesa němého v žáru, když stíny se dlouží
v zimních pařeništích trópů. A na hlavy milionů
ze hlubin slunce, trhaného křečemi bouří,
lávy sopečné proudy, rozstříklé v prachu oslňujícím,
řítí se v kataraktech.

Němé jsou nivy, ponurá města, v zakletých jeskyních dílen
na rtech zařatých utichly písně ve vřeten výsměšném vření,
v úlisném šepotu řemenů, v úpěních ohně a kovů,
v zamlklých modlitbách volajících: Vysvobození! Ať pochodeň hněvu
blíž ještě k zemi se nakloní z modra a zžehne pavučinný květ její!
Syčí ječmenné klasy před zraky ženců předrážděnými,
jak tažení hmyzů, jež usedly na žhavá stébla,
v hněvivém šlehnutí jehel, v klotném varu
nenávistném. A čekajíce na nahá těla a na rty oněmlé žízni,
tvrdě smějí se svedené vody, v nichž jako trsy jiskřících ostříc,
nože pod hladinami, paprsky odražené třesou se z vírů.

A večery se sady zapálenými! Poslední vegetace ohně
na zříceninách! Když jako mystické ovoce osudných poznání, slunce,
uzrálé v západu horečném, podzimním listí k zemi padne svou tíží
a puká, plod sesládlý příliš, a z purpurné kůry omamnou šťávu,
proud vonný, řeřavící hvězdami jader, víno šumící světlem,
vystříkne na rty nescíslných! Vedra krve a touhy!
Číšemi rajských rozpomenutí jsou srdce! Fermenty žítí a smrti
zdvihly se na dně a v jejich parách myšlenky šílí! Tance kol ohňů!
Květy, jež rozkoše bouří se lámou! Smrtelná zblednutí v úpalech snění!
Požáry pýchy! Ve zracích zajatců šílenství tvůrčí!
Bolestná procitání tisíce očí z němého množství nedočkavého,
které v úžase tohoto kosmu touží se rozlítí věky!

Hvězdami zjasněné cesty království tvého! Dobyť země
a nebes! —

Ale v řinčení číší slaví svou hostinu knížata noci!
A tvoje píseň je tichá, jak řeka za horami klokotající,
sladký ptáčníku duší! Od obzoru k obzoru šlehá tvůj úsměv,
linie blesků, ale ztrácí se dříve, než umdleni zvedneme zraky!
Ach, z bolestné proměny věcí na Gehennami poznati slávu tvé vůle
a jako písmo sdělení tajných ta doby nebezpečství,
zjasněné nad ohněm tahy blankytovými, čísti ji v záři!
Ale snesla by zem tato celé bohatství smíření tvého?
Nepotopila by se, loď přetížená nákladem královských darů,
i s plavci? ... Hluboké jsou noci v měsíci vedra... A hvězdy
jak zvoní...

Hudba slepců

Jdou naše duše v tisíciletích exilem země
slepci osleplí mystickou vinou narození,
ke svým vášnivým, kvílícím, hýřícím houslím, ó srdce!
v horečné improvisaci naklonění.

Světelná nádhera kosmu, ztracená vyhaslým zrakům,
víří k nim z tónů, změněná na hudbu tajemstvími,
a živé housle jejich, jak plameny v klubko sehnané větrem,
svíjejí se pod etherných prstů dotyky šílenými.

Ke komu kvílí tvá píseň, ó srdce, jak úzkosti výkřik
v hořícím vězení, žhavými pruty zamříženém?
Jak marně bušící touha po procitnutí
na horkém loži, všemi atmosférami výší zatíženém?

Zahrady gigantských květů voní z tvých tónů,
triumfální let duchů v nich slyšíme ze všech nebes se třást,
v bouři všech blesků v nich pracující slunce svým pluhem
vichřici jisker rozhrnuje z azurných brázd.

Všechna moře v nich kypí, do varu zpěněná tisíci vesel,
prostorů šera, jež letem neznámých křídel se zachvívají,
a vlny času, jež plácí, jak vody čistého zdroje,
kde ruce bratrovražedné svá krvavá znamení umývají.

Hořce, jak keře ztracených zahrad, v nich od věků dýchají ženy,
v temnotách žhavého větru polibky střásajíce,
měsíční záře v nich k rozkoši zvoní, jak stříbrné kruhy
nad bílými kotníky zajaté tanečnice.

Všechny písně slité v nich víří jak věky je zpívali bratří,
knížata, proroci, šílenci, světci a zavržení,
dissonance všech životů mrtvých, zoufalství svatého boje,
i budoucích jiter, v krvi se šepících, kuropění.

Ohnivé propasti země, noční blankyty smrti,
kvetoucí v kosmickém mrazu hvězdnými asfodely,
a všechno, co myšlenku hrůzou a závratí jímá
a čeho osleplé pohledy neviděly.

Jdou naše duše v tisíciletích exilem země,
slepci osleplí mystickou vinou narození,
v hudbě tvých vášnivých, kvílících, hýřících houslí, ó srdce,
marně hledají utišení.

A když konečně kosmu nejvyšší souzvuk
milostí objaly v nekonečno rozpjaté intervaly:
proud slzí a krve z osleplých očí spálil jim tváře
a všechny struny tvých houslí, ó srdce, se potrhaly.

Bolest člověka

Suggescí mdloby ranila nás nepřátelská síla,
ve zracích slunce zajiskřil se tvrdý pohled zlý;
z třesoucích rukou vypadl nám nástroj tvého díla,
na balvan v lomech svých jsme, teskní, usedli,

pot setřeli jsme ze svých čel, se smrtí hovořili
pod nebem žhoucím bez hnutí, v rud ironickém jiskření,
a jako děti hlavu svou v klín mateřský jsme položili
myšlenku zemdlenou ve věčný smutek stvoření.

A tehdy vlastní mocí magickou, tajemstvím rodu svého,
privilegiem skryté slávy své jsme trpěli,
knížata zajatá na rýžovištích vládce vítězného,
střežená neviditelnými dohlížiteli,

když na svá města vzpomenou, rozkvetlá nad jezery,
na hvězdy nebe rodného v mystických soumracích
a v tichu vazby své na zvonů hlahol tisícery
a jásot věrných zástupů při korunovacích...

Ruce

V oslňující bělosti světla ležela země, jako kniha písní
otevřená před našimi zraky. A takto jsme pěli:

Hle, v této chvíli ruce milionů potkávají se, magický řetěz,
jenž obmyká všechny pevniny, pralesy, horstva,
a přes mlčenlivé říše všech moří vzpíná se k bratřím:
V městech, jež z hlubokých horizontů se tmí, tragická obětiště,
a kde slunce, mystická lampa, spuštěná nízko z kleneb azuritových,
krvavě doutná v dýmu, valícím se nad nádražími a katedrálami,
paláci králů a vojsk, parlamenty, žaláři, amfiteatry
a kde žár milionů srdcí v soumravná nebesa duchů
rozdrážděn sálá, v horečném větru slasti a smrti,
zrní žhavého uhlí, železným nástrojem rozrývané; —
v zasmušilých mlčeních nížin, v bolestných předtuchách léta,
když květem vyvřelé proudy sil jarních jak láva kamení v nepohnutosti,
dni, jak dělníci tajemných hutí za sebou plíží se unaveni,
a v krůpějích potu jiskří se člověk i zvíře, bratrsky sepjati ve jho,
pod jedním bičem neviditelným, od východu k západu šlehajícím; —
na vlnách moří a duší, kde úzkostně povely plavců, stržené vírem,
kolem stožárů krouží, oněmlé jáсотem blesků, když nebe a vodstva
slily se v jediný element hrůzy a smrti; —
u všech výhní, stavů a lisů, v lomech a podzemních štolách,
na stavenišťích faraonů, kde zapřažení úpí národové
a staví hroby gigantické pánům nad nesčíslnými; —
v démonickém pohybu píšť, kol a pák a nad hlavami letících kladiv; —
na bojišťích, ve hvězdárnách, učilišťích, lazaretech, laboratořích; —
v dílnách mistrů, zamyšlených nad mramorem, kde dříme
svět mocnější hrůzy a slávy a z hmoty odvěkých mrákot
napolo ozářen vstává v blýskotu dlát a v tvůrčím zjitření zraků; —
a tam, kde vášeň na sopečných úpatích smrti nechává kvěsti
oranžové zahrady touhy a zráti vína a jedy nejohnivější
v horečném slunci nikdy nezapadajícím; a kde rozkoš,
alchymista otrávený parami svého marného varu,
šílí v halucinacích; — v soumracích tajemství a hudby,
kde myšlenka blíží se k místům zapovězeným a v orchestrech hřmících
snem harmonie ztracené zakvílí kovy a ze strun
vane proud písní, jak vítr prvotní země nad únavou duší;
pod gestem panen elektrisujícím kde jiskří se jara omamující,
noc osudu zvoní polibků letem, jako rty řeřaví hvězdy
a žena, bledá náhle při zavolání svého skrytého jména, agoniemi
jako po stupních, kluzkých krví, sestupuje k zakletým pramenům žití,

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.